

Protocol Meldcode

Meldcode met afwegingskader

Kinderopvang Duimelot Zenderen

Inleiding

Wanneer een kinderopvangorganisatie geconfronteerd wordt met signalen van kindermishandling in de thuissituatie, een geweld- of zedendelict door een medewerker van de kinderopvang of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen op de opvang is het van belang dat hier op een professionele manier mee wordt omgegaan. Dit protocol is, met inachtneming van geldende wetgeving, opgesteld om kinderopvangorganisaties handvatten te bieden in dit soort situaties.

Verantwoordelijkheden binnen kinderopvangorganisaties

Het is van belang dat verantwoordelijkheden van medewerkers van kinderopvangorganisaties, waar het gaat om vermoedens van kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag, goed zijn vastgelegd. De verantwoordelijkheden per functie zijn:

- **De beroepskracht/pedagogisch medewerker** dient deskundig te zijn in het herkennen en bespreken van signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling. Onder signaleren wordt verstaan het waarnemen en interpreteren van aanwijzingen in gedrag en lichamelijk welzijn van het kind, in het gedrag van ouders en in de gezinsomgeving die mogelijk wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling. Deze signalen dienen zo snel mogelijk te worden neergelegd bij de aandachtsfunctionaris, Elles Geeshink - Nollen. De beroepskracht dient ook alert te zijn op signalen die wijzen op seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Er wordt geadviseerd om de deskundigheidsbevordering van beroepskrachten op dit onderwerp een structurele plek te geven in het scholingsplan.
- **De aandachtsfunctionaris E. Geeshink** heeft een centrale en adviserende rol in de stappen rond het signaleren en handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling in huiselijke kring. Het advies is daarom om een aandachtsfunctionaris aan te stellen. Deze beroepskracht is meestal een leidinggevende of ervaren senior en dient het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de instelling te borgen. Hiertoe dient de aandachtsfunctionaris deskundig te zijn in het signaleren, handelen en delen van zorg en op de hoogte te zijn van de werkwijze van de meldcode en de afspraken binnen de eigen organisatie. De aandachtsfunctionaris heeft tevens contact met externe partijen als bijvoorbeeld Veilig Thuis. De scholing van de aandachtsfunctionaris heeft een structurele plek in het scholingsplan.
- **De houder of directie J. Mulder** draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van dit protocol. De houder/directie is verantwoordelijk voor het opnemen van de meldcode in het zorgbeleid/veiligheidsbeleid en dat deze aansluit op werkprocessen binnen de organisatie. De houder/directie draagt er zorg voor dat beroepskrachten binnen de organisatie op de hoogte zijn van de meldcode en er naar kunnen handelen. De houder/directie stelt een aandachtsfunctionaris aan en geeft deze mandaat en ruimte deze functie naar behoren uit te oefenen. De houder/directie is bij het vermoeden van een geweld- of zedendelict door een collega verplicht om in contact te treden met de vertrouwensinspecteur van de inspectie van het Onderwijs en ook tot het doen van aangifte als er sprake is van een reëel vermoeden. De directie

vervult daarnaast een centrale rol in de route bij signaleren van een mogelijk geweld-zedendelict door een collega en de route grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen.

Verbeterde Meldcode met afwegingskader

Vanaf januari 2019 moeten organisaties met de verbeterde Meldcode en het afwegingskader werken. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. In de Meldcode is in stap 4 en 5 een *afwegingskader* opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.

In de verbeterde Meldcode is ook de *participatie van kinderen* opgenomen. Het gaat hierbij om negen *actiepunten*, en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd.

De Meldcode

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en de *Afwegingsvragen*.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure.
2. In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing)

Acute onveiligheid

Een zorgvrager die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de *afwezigheid* van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

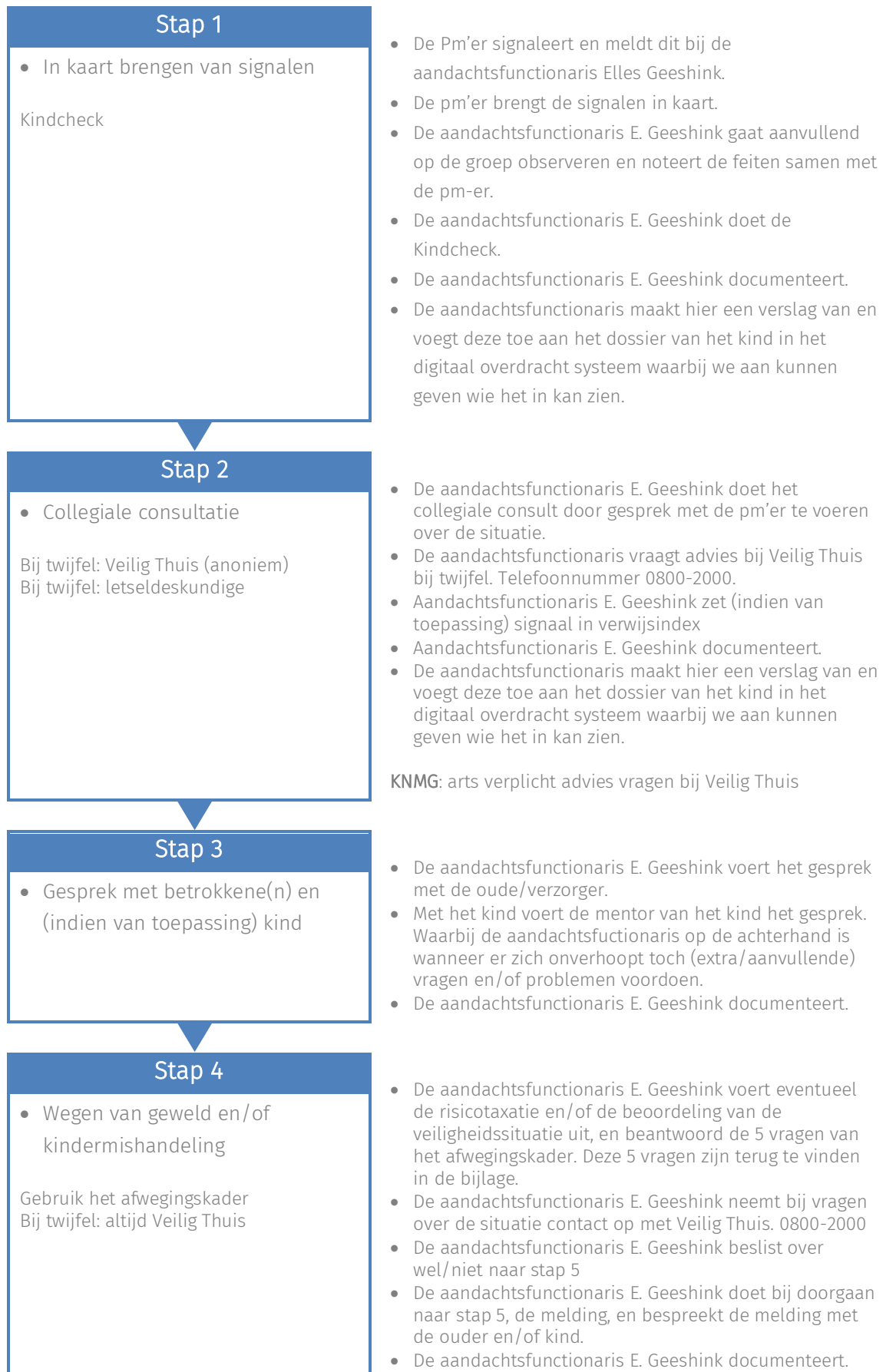
Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt.

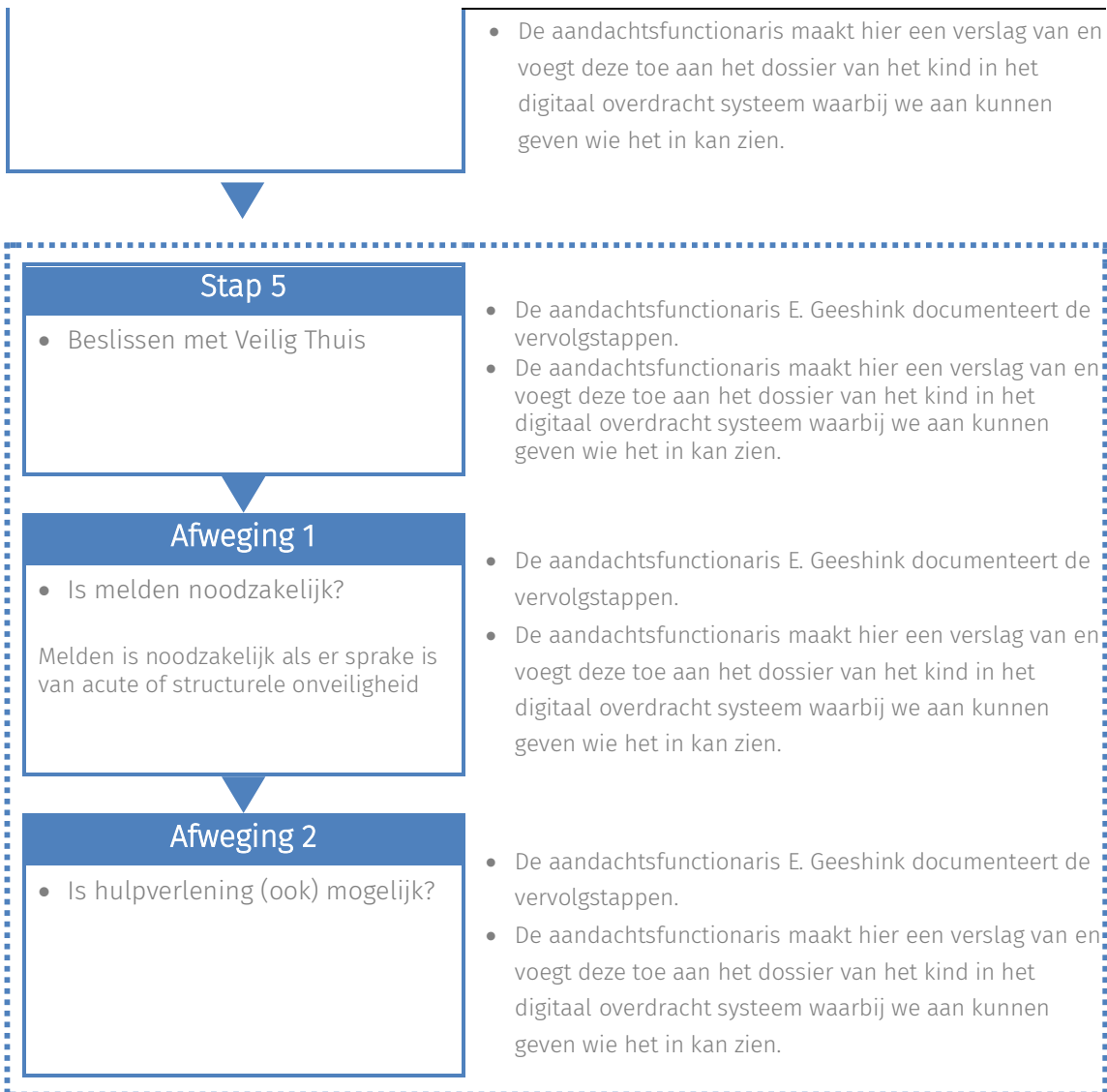
Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Omschrijving van de stappen

Beschrijf hier hoe de stappen in uw organisatie worden gezet.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Bij signalen:
 - A. Er wordt door de pm'er signalen geconstateerd.
 - B. Er is twijfel bij de PM'er. Ze gaat gericht observeren.
 - C. De pm'er zoekt contact en overlegt met de aandachtsfunctionaris E. Geeshink
 - D. De aandachtsfunctionaris E. Geeshink gaat aanvullend observeren op de groep. De aandachtsfunctionaris noteert de feiten.
 - E. De bevindingen worden daarna weer besproken door de pm'er en de aandachtsfunctionaris E. Geeshink.
- De kindcheck wordt gedaan wanneer de volwassene of adolescent in een situatie verkeert die (ernstige) schade kan berokkenen aan het kind. De aandachtsfunctionaris vindt dat de kindcheck van belang is omdat ze vindt dat het kind onveilig is en/of ernstig in de ontwikkeling bedreigd is. Voorbeelden van zorgelijke situaties zijn:
 - Ernstige (chronische) depressie
 - Verslaving
 - (dreigende) uithuiszetting
 - (dreiging van) geweld in huis
 - Ernstige overbelasting
 - Emotionele instabiliteit
 - Agressief gedrag
 - (vermoeden van) verstandelijke beperking
 - Problematische woonsituatie
 - Risico op escalatie
 - Crisissituatie

De pm'er die het geconstateerd heeft rapporteert en evalueert dit met de aandachtsfunctionaris E. Geeshink.

Op basis van de uitkomst van de Kindcheck kijken we welke stappen er verder genomen moeten worden. De aandachtsfunctionaris rapporteert en documenteert.

Wanneer er signalen/vermoedens zijn van eer gerelateerd geweld dan wordt de politie ingeschakeld wanneer dit acuut nodig is. Wanneer er niet direct gevaar is dan bellen we met Veilig Thuis voor advies. Telefoonnummer: 0800-2000

Stap 2: Collegiale consultatie

- Wanneer een pm'er een vermoeden heeft dan wordt dit altijd besproken met een collega en wordt de aandachtsfunctionaris E. Geeshink erbij betrokken. We gaan dan eerst feitelijk rapporteren en overleggen samen met de pm'ers en de aandachtsfunctionaris.
- Wanneer de aandachtsfunctionaris twijfel heeft neemt deze contact op met Veilig Thuis voor advies.

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

- De aandachtsfunctionaris E. Geeshink en de eigenaresse van de kinderopvang J. Mulder beslissen samen over wie het gesprek gaat voeren en hoe het gesprek gevoerd gaat worden. Het ligt aan de situatie wie het gesprek met de ouder/verzorger gaat voeren. In ieder geval is de eigenaresse J. Mulder of de aandachtsfunctionaris E. Geeshink aanwezig bij het gesprek.
- Wanneer een gesprek met het kind van toepassing is dan zal dit gebeuren door de mentor van het kind. Elk kind heeft een vaste mentor. Deze mentor is het vast gezicht voor het kind en deze heeft de beste band met het kind. Wanneer dit niet kan dan zal de aandachtsfunctionaris E. Geeshink het gesprek voeren met het kind.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling

- De aandachtsfunctionaris E. Geeshink bespreek samen met leidinggevende J. Mulder hoe de risicotaxatie en/of beoordeling van de veiligheidssituatie wordt uitgevoerd, en welke afwegingsvragen doorlopen moeten worden.
- De aandachtsfunctionaris E. Geeshink vraagt 'bij twijfel', altijd advies bij Veilig Thuis.
- De aandachtsfunctionaris E. Geeshink en leidinggevende J. Mulder beslissen samen of er overgegaan moet worden naar stap 5. Zo nodig doet aandachtsfunctionaris E. Geeshink melding bij Veilig Thuis.
- Aan de hand van de 5 afwegingsvragen hieronder wordt er besloten of we naar stap 5 moeten overgaan. Het gesprek met de betrokkenen wordt voorbereid door de aandachtsfunctionaris E. Geeshink in overleg met de PM'er en de leidinggevende. Hiervan vindt dan een registratie plaats bij Veilig Thuis.

Vijf afwegingsvragen

	1	<p><i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i></p> <p>Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.</p>
Meldnorm 1	2	<p><i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i></p> <p>Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.</p>
	3	<p><i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.</p>
Meldnormen 2 en 3	4	<p><i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.</p>
	5	<p><i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.</p>

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:

1: Is melden noodzakelijk?

2: Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

De melder neemt bij een melding samen met Veilig Thuis de laatste drie vragen van het afwegingskader door.

- Er wordt dan door middel van de laatste 3 vragen van het afwegingskader door ons bekeken of wij de mogelijkheid hebben om zelf hulp te bieden. We doen dit eerst in intern overleg en daarna met de betrokkenen en met Veilig Thuis. Hierna wordt er besloten wat te doen. Kunnen we hulp bieden of moeten we een melding doen bij Veilig Thuis.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

In de Meldcode dient de organisatie vast te leggen wie binnen de organisatie de stappen doorloopt. Bijvoorbeeld een leerkracht die de signalen bespreekt met de zorgcoördinator/aandachtsfunctionaris van een school. Daarnaast moet de organisatie in de Meldcode vastleggen wie eindverantwoordelijk is voor de beslissing om wel of geen melding te doen.

Vertrouwelijke informatie

Wij gaan zeer zorgvuldig om met de vertrouwelijke gegevens. We volgen hiervoor de regels van de wet. Wij volgen hierbij de regels van AVG voor de kinderopvang. Ouders en medewerkers zijn hiervan op de hoogte.

Documenteren

De aandachtsfunctionaris E. Geeshink documenteert alles digitaal in het digitaal systeem van Bitcare. Dit gedeelte is alleen in te zien voor personen die hiervoor gemachtigd zijn.

Instructie gebruik Kindcheck

De Kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de Kindcheck is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren. De Kindcheck vindt plaats in **stap 1 van de Meldcode**.

De Kindcheck geldt voor alle beroepskrachten die onder de Wet verplichte Meldcode vallen. De Kindcheck is gericht op beroepskrachten die contacten hebben met volwassen cliënten en niet met hun (klein-)kinderen, en daarom ook niet beschikken over kind signalen.

De Kindcheck is in alle gevallen aan de orde waarin de beroepskracht zich, vanwege de ernstige situatie van zijn volwassen cliënt, zorgen maakt over mogelijk aanwezige minderjarige kinderen. De Kindcheck geldt als een beroepskracht meent dat er, vanwege de toestand van zijn volwassen cliënt, risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van cliënt. Zo geldt de Kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten, suïcidepoging.

NB:

- Ook het contact met een adolescent waarbij de beroepskracht zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de Kindcheck;

- De Kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen.

Heeft u twijfels over de veiligheid van de kinderen? Dan doorloopt u de stappen van de Meldcode. U legt eerst vast door welke signalen bij de ouder u twijfelt over de veiligheid van de kinderen. Daarna volgt u de verdere stappen van de Meldcode die ervoor zorgen dat er ook verder onderzoek plaatsvindt en dat er, zo nodig, passende hulp komt.

Deskundigheid eer gerelateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eer gerelateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. U kunt een op het gebied van eer gerelateerd geweld deskundige raadplegen of Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. Neem in dergelijke gevallen direct contact op met een aandachtsfunctionaris eer gerelateerd geweld bij de politie of een andere in uw eigen Meldcode vermelde deskundige op dit specifieke terrein.

In dit geval neemt de aandachtsfunctionaris E. Geeshink contact op met de aandachtsfunctionaris eer gerelateerd geweld bij de politie of met Veilig Thuis.

Informatie over meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie met een cliënt of patiënt is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is.

Meldrecht

De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een cliënt zich in een ernstige situatie bevindt. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo). Dit biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis te melden. Ook als zijn cliënt, patiënt of leerling daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht beroepskrachten de mogelijkheid om informatie over een cliënt, patiënt of leerling te verstrekken als Veilig Thuis daarbij in een onderzoek naar vraagt. NB: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

NB: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de beroepskracht de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op

basis van anonieme cliëntgegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. Alle stappen van de meldcode zijn zorgvuldig doorlopen, en de gesprekken met de betrokkene(n) zijn gevoerd.

Verwijsindex risicjongeren

De organisatie moet zijn medewerkers op de hoogte stellen van de meldingsprocedure voor de Verwijsindex risicjongeren. Dit geldt alleen voor organisaties die bevoegd zijn een melding te doen in dit systeem.

Participatie van kinderen

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

1. Termen

Bij ons wordt er in het protocol gesproken over ouder/verzorger en kind. Het kind is zeker een gesprekspartner. Bij stap 3 het gesprek met ouder/kind wordt het gesprek met het kind ten alle tijde gevoerd met de mentor van het kind. In het protocol wordt gesproken over pm'er. Hiermee wordt bedoeld de pm'er dit op de groep staat van het kind waar zorgen om zijn. Dit is de pm'er die de zorgen geconstateerd heeft. Er wordt gesproken over een leidinggevende. Dit is de eigenaresse van de dagopvang.

2. Informatie over het proces

De mentor van het kind, aangezien deze de meest hechte band heeft met het kind, zal, na overleg met aandachtsfunctionaris E. Geeshink, de volgende aspecten uitleggen aan het desbetreffende kind:

- Wie wat aan het doen is.
- Waarom diegene dit aan het doen is.
- Wanneer dit gebeurt.
- Wat de zorgen zijn.
- Welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer.
- Wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover.
- Mogelijkheden voor het kind voor participatie, meedenken, mening geven.
- Recht op klacht of verzet.

3. Informatie over veilig opgroeien

De mentor van het kind zal na overleg met de aandachtsfunctionaris E. Geeshink, het kind informeren betreffende de volgende vragen:

- Hoe en wie geeft de informatie aan kinderen over hun recht om veilig op te groeien?
- Wat is een normale omgang tussen ouder en kind?
- Hoe gaat u een kind *onschuldigen*?

4. Recht op eigen mening

De mentor van het kind zal na overleg met aandachtsfunctionaris E. Geeshink het kind op een wijze dat het te begrijpen is voor het kind uitleggen wat het recht van het kind is hoe betrokken te worden in alles en dat het kind een recht heeft om een eigen mening te geven en wat hierin de mogelijkheden zijn.

5. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

De mentor, dus het vaste gezicht van het kind, in samenwerking met de aandachtsfunctionaris E. Geeshink zal het kind duidelijk maken dat zij degene zijn die het kind informeren, naar het kind luistert en dan is hierbij te denken aan wat de mening van het kind over de bestaande zorgen is, wat de door het kind geopperde oplossingen zijn en wat de mening van het kind is over de voorgestelde beslissingen. Het kind moet zich vrij en veilig kunnen voelen om zich te kunnen uiten. We leggen aan het kind uit dat we hem niet kunnen helpen zonder de hulp van anderen in te schakelen. We beloven het kind dat we geen stappen ondernemen zonder dat we dit van tevoren aan het kind vertellen.

6. De mening van het kind in de besluitvorming

Eerst is er een overleg tussen de mentor van het kind en de aandachtsfunctionaris over het gesprek wat al plaats heeft gevonden tussen de mentor van het kind en het kind. Daarna wordt overlegd wat de volgende stap zou zijn. Een mogelijkheid is dat het kind ingelicht wordt over wat voor stappen we gaan nemen. Hierbij kunnen we dan duidelijk aan het kind uitleggen wat wij gaan doen en waarom we dat doen. We vragen hierbij dan wat het kind hiervan vindt maar we blijven wel realistisch wanneer het kind er negatief tegenover staat. Ons belang is dan wel die van het kind.

7. Route bij disclosure

Wanneer een slachtoffer zelf om hulp komt vragen bij de PM'er dan overlegt deze met de aandachtsfunctionaris E. Geeshink. Er wordt dan feitelijk geobserveerd en gerapporteerd. Daarna wordt dit weer besproken. De meldcode en Kindcheck worden hierbij gebruikt. Er wordt zo nodig door aandachtsfunctionaris E. Geeshink contact opgenomen met Veilig Thuis voor advies. We doorlopen alle stappen zorgvuldig. De mentor van het kind bespreekt alles met het

kind. Voordat de mentor met het kind spreekt wordt dit eerst overlegd en besproken met de aandachtsfunctionaris. De aandachtsfunctionaris kan altijd overleg plegen met de eigenaresse van de kinderopvang.

8. Steun

De aandachtsfunctionaris houdt samen met de eigenaresse van het dagverblijf J. Mulder contact met Veilig Thuis en de eventuele andere hulpverlening. De mentor van het kind houdt samen met de aandachtsfunctionaris contact met het kind door zo nu en dan even een gesprekje te houden en te vertellen over hoe het gaat.

9. Tips voor gesprek

Bij de bijscholing van Soliede hebben we handvaten gekregen over hoe een gesprek te voeren met ouders en kind. Hier halen wij onze tips uit en passen deze toe in de praktijk wanneer dit nodig is. Verder gebruiken we de handreiking participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Bijlage(n)

Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

In samenspraak met Veilig Thuis zijn standaard definities en voorbeelden opgesteld. Deze voorbeelden zijn gericht op de praktijk van de kinderopvang, bijvoorbeeld: kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, gastouderbureau, buiten/tussenschoolse opvang.

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.• (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.• Poging tot verwurging.• Wapengebruik.• Geweld tijdens de zwangerschap.• (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar.• Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).• Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.• Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt.• Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.• Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.

- Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. • Poging tot verwurging. • Wapengebruik. • Geweld tijdens de zwangerschap. • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. • Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. • Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

- (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.
- Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken.
- Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben.
- Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld.
- Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden.
- Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-) partnerstalking, huwelijksdwang, eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.
Voorbeelden	